

SYBA Sem IV

4/5/19

SYBA Sem IV

4/5/19
2-30-5-30

Q.P.Code: 35530

10

pages - 3
Time: Three Hours

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
- 2. All questions carry equal marks.
- 3. Figures to the right indicate the marks to the sub-questions.

- Q.1 Attempt **any two** of the following.
- a How does brain growth occur in preschool years and explain the differences in brain lateralization? 10
 - b Explain the following concepts from preoperational stage of Piagetian model- 10
1. Symbolic thought 2. Centration 3. Conservation 4. Egocentric thought 5. Intuitive thought
 - c Explain how media and socioeconomic factors affect language development in preschool years. 10
- Q.2 Attempt **any two** of the following.
- a Explain the biological, psychoanalytic and cognitive approaches of gender development in preschool years. 10
 - b Describe the development of friendship in preschool years. 10
 - c Explain the following terms – 1. Physical abuse 2. Cycle of violence hypothesis 3. Psychological maltreatment 4. Resilience 10
- Q.3 Attempt **any two** of the following.
- a Discuss any three factors affecting physical development in middle childhood. 10
 - b Write short notes on – 1. The gifted and talented 2. Mental retardation 10
 - c Explain the information processing and Vygotsky's approach to cognitive development in middle school years. 10
- Q.4 Attempt **any two** of the following.
- a Explain the development of self-esteem in middle childhood years. 10
 - b Explain briefly Kohlberg's theory of moral reasoning. 10
 - c Explain the following terms – 1. Self-care child 2. Multigenerational families 10
3. Living in blended families 4. Single-parent families 5. Orphanages in the 21st century
- Q.5 Attempt **any two** of the following.
- a Explain the changes in the growing body during preschool years. 10
 - b Write a detailed note on aggression in preschool years. 10
 - c Describe the different types of intelligence. 10
 - d What makes a child popular during middle childhood years? 10

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

95

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.
३. उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) पूर्वशालेय अवस्थेतील मेंदूची वाढ कशी घडते हे सांगून मेंदूच्या पार्श्विकरणातील भेद स्पष्ट करा. १०
ब) पियाजेच्या प्रारूपातील पूर्व-सक्रिय अवस्थेतील पुढील संकल्पना स्पष्ट करा. १०
१. सांकेतिक विचार
२. केंद्रीकरण
३. संधारण
४. आत्मकेंद्रीत विचार
५. अंतर्ज्ञानात्मक विचार (Intuitive thought)
क) पूर्वशालेय अवस्थेतील भाषिक विकासावर प्रसार माध्यमे व सामाजिक आर्थिक परिस्थितीचा कसा परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) पूर्वशालेय अवस्थेतील लिंग विकासाचे जीवशास्त्रीय, मनोविश्लेषणात्मक व बोधनात्मक दृष्टिकोन स्पष्ट करा. १०
ब) पूर्वशालेय अवस्थेतील मैत्रीच्या विकासाचे वर्णन करा. १०
क) पुढील संकल्पना स्पष्ट करा. १०
१. शारीरिक छळ
२. हिंसाचार चक्र गृहितक
३. मानसिक गैरवर्तणूक
४. लवचिकता (Resilience)

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) मध्यबाल्यावस्थेतील शारीरिक विकासावर परिणाम करणाऱ्या कोणत्याही तीन घटकांची चर्चा करा. १०
ब) टिपा लिहा. १०
१. प्रज्ञावंत व प्रतिभावान मुले
२. मतिमंदत्व
क) मध्यबाल्यावस्थेतील बोधनात्मक विकासाचा माहिती प्रक्रिया व व्हिगोटस्कीचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) मध्यबाल्यावस्थेतील स्व-आदराचा विकास स्पष्ट करा.

१०

ब) नैतिक विचारांच्या कोल्हबर्गच्या सिद्धांतांचे वर्णन करा.

१०

क) पुढील संकल्पना स्पष्ट करा.

१०

१. स्वावलंबी मूल
२. बहूपिढीय कुटुंबे
३. एकत्रित कुटुंबात राहणे
४. एक-पालक कुटुंब
५. २१ व्या शतकातील अनाथाश्रम

५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) पूर्वशालेय अवस्थेतील शारीरिक वाढीतील बदल स्पष्ट करा.

१०

ब) पूर्वशालेय अवस्थेतील आक्रमकता यावर सविस्तर टिप लिहा.

१०

क) बुद्धिमत्तेच्या विविध प्रकारांचे वर्णन करा.

१०

ड) मध्यबाल्यावस्थेतील मूल लोकप्रिय कशामुळे होते?

१०